

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Évesre 6 kor., fél évesre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénz és reklámújságok:
HALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: **Dr. CZIFRÁK JANOS.**

Főmunkatárs: **STERN HUGO.**

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 30 fill., többszöri hirdetésnél soronként 20 fillér.

Nyitlér sora 50 fillér.

Békés feladatok.

A praktikus gondolkodás nélkülözhetlen kelleke az előrelátás, a jövőre való előkészítés és mindazoknak az intézkedéseknek megalapozása, melyek megejtésének szükségessége valószínűnek látszik.

Kétségtelen, hogy a béke napjaiban változott, a háború előtti és természetesen a mostani háborús viszonyoktól lényegesen eltérő viszonyok fognak beállani.

Nem tartozik e rövid czik keretében, hogy mily morális változásokat szül a háború és fog még szülni, erre csak annyiban kell utalni, hogy az erkölcsi világ kialakulása nem csekély mértékben függ az anyagiaktól, a közélet morálja tehát szoros összefüggésben áll a létfeltételekkel. Foglalkozni tehát annak fejtegetésével, mígle gazdasági feladatokkal lényegesen kevésebb megküzdési a rendes viszonyok beálltával?

Ne higyük, hogy abban az órában, amelyben a háború lidércnyomásától szabadulunk, gazdasági életünk minden átmenet nélkül oly sima pályára fog futni, amelyen a munkagépezet akadályokba nem ütközve rohamosan előre fog haladhatni. Sőt, épp ellenkezőleg, számolunk kell azzal a biztosan beálló körülénnyel, hogy a háború által megkritikott munkaerőre óriási feladatok fognak várni, melyeknek megoldása alól munkabíró embernek nem lesz szabad magát kivonni. A fokozott tevékenységet természetesen ész- és tervszerűen kell kifejtetni, ha azt akarjuk, hogy megfelelő sikerhez vezessen.

Gazdasági életünk három főtenyezőjére: a mezőgazdaságra, az iparra és a kereskedelemre, egységes irányelvek mellett, különböző módon végrehajtandó köteleességek hárulnak.

Sokat foglalkoznak most gazdasági körökben a kötött bírtok kérdésével. Bármi-ként intézék is el azt a fontos kérdést, emellett nem szabad megfeledkezni ama másik, nem kevésbé fontos kérdésről sem, hogyan használjuk ki jobban, czélutdató-sabbban az áldott magyar föld termőképességét? Szakértők egybehangzó véleménye szerint Magyarország földjének termőképességét meg lehetne kétszerezni. Németország földje gyengébb minőségű a miénknel, mégis okosrú megmivélés által sikerült hozama annyira fokozni, hogy holdankénti hozamát felülmulja a miénknel. Németország ezt annak köszönheti, hogy siet elfogadni minden bevált útját, hogy mezőgazdái kitünő gépeket használják és műtrágyázással pótolják a föld termőképességének gyengéit. Nálunk a nagybírtokosok nem zárkoznak el a német példa követése elől, bárha sok mindent kell még tenniök, hogy a német mezőgazdaság okosrúességét utél-érjék. Kisgazdáink még csak immel-ámmal kullognak nagy bírtokosaink mögött. Gazdálkodásuk a modern gazdálkodástól annyira elmarad, hogy főleg ennek az elmaradottságnak tulajdonítandó hozam-fogyatékosságunk. Ezen a háború után feltétlenül változtatni kell.

Iparunkat tökéreősebbé kell tenni. Nagy figyelmet kell fordítani a háziiparra, mely arra van hivatva, hogy az év nagyobbik

felében munkahiányban szenvedő mező-gazdasági munkásoknak kereseti alkalmat szolgáltasson. Még ennél is több figyelmet kell fordítani a müiparra, hogy kivitelképes színvonalra emelkedjek és ezzel is gyara-pítsa a nemzet jólétét.

Óriási feladatok várnak a magyar kereskedelemre, melynek eddigi szük kere-teiből ki kell lépni. A kereskedőnek nem-csak az a feladata, hogy keressen; nem szabad megelégednie azzal, hogy eleget keres, sőt esetleg keres annyit is, hogy vagyont gyűjthessen. Ha a kereskedő hiva-tását így fogja fel, akkor is lehetséges ugyan, hogy működésével — persze akaratlanul — előmozdítja az ország jólétét, de ezzel az önző felfogással nem szolgálja hazáját úgy, amint azt tőle megkívánható. A kereskedő igazi hivatása magasabb rendű. Kipuhatalnia és kihasználnia kell mindazokat a bevételi forrásokat, amik egyuttal hazájának erőforrásaivá válnak. Ezeket az országhatárokon túl kell megtalálnia. Fáj-dalom, a kicsinyesség átka alól kereske-dőink nem tudnak szabadulni. Irtnak foglalkozni a sablonlól eltérő tervekkel, sajnálnak ezek mérleglésére időt fordítani, amelyet mindennapi apró-cseprő üzletces-keik lebonyolításától kellene elvonniok, nemhogy még talán pénzáldozatokra is szármak magukat. A mi kereskedőink így értelmelzik az óvatosságot, amelyet — igaz — sohasem szabad szem elől téveszteni. Ez a szikkorú, szükkeblü felfogás kihíja az összehasonlítást a külföldi, különösen a német kereskedő munkálkodásával.

TÁRCA.

Apró mesék.

Hordár!

A vonat megáll egy üdülöhely előtt. Egy vasúti szakasz ablaka leereszkedik. Parancsoló asszonyi hang hallatszik:

»Hordár!

Senkisémet jött.

»Hor-dár!

Valamennyi kiszállt utas már a kijárónál volt. Közük és a hölgy közt nagy úr tátongett, »Hor-dár!« kiáltott kétségbeesetten a hölgy es az ablakból kifelé forgatta finom kezításkáját. A kerek sárgaréz címére hátról korona volt véve.

»Ho-o-orr-dá-á-rr!«

A fütő kihajolt a mozdonyból és kiáltott valamit feléje. A forrgó kezításka nem tudta megérteni.

»Hát nincs itt hordár?« jaigattott.

Most a fütő hangcsövet formált a kezéből és beharagsogta, hogy az indulásra készülő mozdony mindinkább fokozódó bömbölését tulkiáltta:

»A hordárok a harcztéren vannak!«

A kezításka megszünt forogni. Egy pillanatilg mozdulatlanul pihent az ablakráma alján és sárgaréz — szemét bámészan meresztette az állomás — épületre. Azután gyors elhatározásra szánta magát. A kezításka leszállt a kocsi lépcsőjén. A kezításka — zárjában összeszorított fogakkal — haladt át a perronon. A kezításka büszkén és halgatagon vonult át a kijáron az utcára, onnan a szállodába.

Vacsoránál a bárónő társalgott asztaltársai-val. A háború nélkülözéseiről beszélgettek.

»Bizony,« mondta a bárónő, »ebben a komor időben mindenkinek nehezére esik a maga terhe!«

A kezításkjára gondolt.

Mese.

Egy fiatal asszony meghalt a háború kitő-rese előtt. Két éve volt már a menyországnak, amikor elfogta a vágy, hogy viszontlássza a föld-et, melyet oly korán el kellett hagynia. Kérte Istent, engedje megint a földre. A jószágos Uristen mondá:

»Nagy változások állottak be a földön. Tel-jesítem kívánságodat, de csak úgy, ha megigéred, hogy nem fogod az új dolgokon való meglepeté-sedet hangos felkiáltással vagy feltünő ámulással elárulni. Senkinek sem szabad észrevenni, hogy két év óta nem voltál a földön. Különbösen azonnal visszahívlak.«

Az asszony megígéerte.

A földre került, hol szotlan járt-kelt az ut-czákon. Hallott beszélni a háborúról, győzelmek-ről, látott sebesült katonákat és ezerszer meg akarta kérzeni, mit jelentsen ez? De állhatatosan uralkodott magán.

Ekkor a vásárcsarnokba lépett. Amikor itt meglátte az élelmiszerárakat és visszaemlékezett a régiekre, elyesztette önuralmát.

Ismét visszakért a menyországba.

A szó hatalma.

»Hol vetted az új ruhádat? Hiszen csak tegnap került haza Illaváról!«

»Hát tudot, elmentem a szabóhoz, bezártam magam után az ajtót és azt mondtam neki: Kérem ajándékozzon nekem egy ruhát! Mikor nem akarta

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

Ne higytük, hogy a német kereskedők könnyelmű játékos módjára mennek bele minden kínálózó vállalkozásba. Nagyon alaposnak kell lennie a kilátásnak, hogy a vállalkozás jövedelmező lesz, ha a német kereskedő azzal foglalkozni kezd. De azután nem sajnál tőle sem időt, sem pénzt. Már előzetes munkálatok, a tájékozás arra nézve, hogy biztos-e a vállalkozás jövedelmezősége, rendkívül áldozatosakat követelnek. Vagyonokat fektetnek a németek oly vállalkozásokba, melyeknek — kevés kivétellel — busás kamatait csak évek múlva élvezhetik. Ezzel azonban nemcsak a saját vagyonukat szaporítják, hanem a közjólét emeléséhez hathatosak és öntudatosan hozzájárulva, hazájuknak is becses szolgálatot tesznek.

Mezőgazdának, iparosnak, kereskedőnek, a haza minden dolgos fia-leányának át kell hatva lennie hivatása fontosságától, javlvetve kell munkálkodniok, hogy betömjék a réseket, gyógyítsák a sebeket miket a háború közgazdaságunkon ejtett.

Rendelje meg lapunkat a harctéren levő férje, fia, testvére, rokona stb. részére. Nagy örömet szerez neki. **Lapunkat a tábori posta rendszeren kézbesíti!**

A polgári iskolai beiratások.

A jövő tanévi beiratásokat szept. 2., 3. és 4-én d. e. 9—12-ig tartjuk meg az új épületben. A polg. iskola I. osztályába azon tanulók vehetők fel, akik 10. évet betöltöttek és az elemi iskola IV. osztályát sikerrel elvégezték.

A beiratásnál minden tanuló szülőjének a gyámjának kíséretében személyesen tartozik megjelenni, mely alkalommal minden tanuló köteles az igazgatónak vagy helyettesének a következő okmányokat bemutatni:

1. előző tanévi bizonyítványát,
2. születési bizonyítványát,
3. újraoltási bizonyítványát.

Ezen okmányok nélkül senkit sem fogunk felvenni.

A beiratáskor fizetendő díjak: egész évi tandíj 20 korona, beiratási díj 3 kor., könyvtár-érintési díj 1—1 kor., kirándulási alap javára 1 kor., összesen 26 korona. A tandíj 2 részletben

is fizethető, mely esetben 10 kor. beiratáskor, 10 kor. február 1-én esedékes; a mellékdíjak azonban a beiratáskor fizetendők.

A tandíj elengedéseért folyamodók kérvényüket Vasvármegye kir. tanfelügyelőséghez címezve, szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve, a beiratáskor nyutsák be.

Tandíj elengedéseért csak azon szülők folyamodhatnak, kiknek fia legalább általános jó bizonyítvánnyal bír, vagyis akinek bizonyítványában, a szépirást, éneket, és tornát kivéve, legfeljebb egy elégséges van.

Tanítók, katonák, állami tisztviselők gyermekei szegénységi bizonyítvány nélkül is kérhetik a tandíj elengedését, de ez esetben kérvényeikre 1 koronás bélyeg ragasztandó.

A javító- és tantervkülönbözeti vizsgálatokat szeptember 1-én délelőtt 9 órakor tartjuk meg.

Javítóvizsgálatot azok tehetnek, akik 1—3 tárgyból buktak s az igazgatósághoz címzett kérvényüket legkésőbb augusztus 15-ig ugyancsak az igazgatóságnál nyújtják be.

A tantervkülönbözeti vizsgálatokat szeptember 1-én délután 3 órakor tartjuk. A tantervkülönbözeti vizsgálatot tárgyanként 4. kor fizetendő.

Azok, akik valami testi hibában szenvednek, a testgyakorlat, szépirás, szabadkézi rajz és a mértani rajz gyakorlati része alól fölmentést kérhetnek, mely esetben Vasvármegye kir. tanfelügyelőséghez címzett kérvényüket beiratáskor az igazgatónak adják át. Csatolandó hozzá tisztí orvosi bizonyítvány. A kérvény és mellékletei szegénységi bizonyítvány csatolásakor bélyegmentesek, ellenkező esetben a fennálló szabályzat szerint bélyegzendők fel.

Azon szülők, kik nem laknak az intézet közelében s gyermekeiket itt helyezik el, a szállásadót kötelesek az igazgatóságnál bejelenteni és csak annak beleegyezésével fogadhatják föl a szállást. Lehetőleg oly helyet keressenek, ahol a szállásadó magyarul beszél. Ha a szállás a tanuló nézve tanulmányi, fegyelmi vagy erkölcsi tekintetben hiánnyal járna, az igazgatóság a szállás megváltoztatását azonnal elrendelheti.

A tanév szept. 5-én veszi kezdetét. E napon d. e. fél 9 órakor Veni Sancte után a rendtartási szabályok felolvasása és az osztályok elrendezése következik. A rendes tanítás 6-án kezdődik.

Muraszombat, 1916. június hó 20-án.

Zágonyi János
h. igazgató.

H I R E K.

— Egan Alfréd kitüntetése. A vasi közcélét kitünőségei sorából ismét egy oszlopos férfiut ért megérdemelt magas kitüntetés. A hivatalos lap tegnapi száma közli hogy Öfelsége kiválóan buzgó szolgálatai elismeréséül Egan Alfréd szombathelyi államvasúti üzletvezetőnek díjmentesen a harmadosztályú vaskorona rendet adományozta. Egy emberöltő becsületes és gazdag munkásságának jutalma ez a kitüntetés, amely legfőbb elismerését jelenti a szombathelyi üzletvezetőség eredményes működésének is. A világháború sokszoros feladatokat rótt az állam vasutakra és ebből a munkából becsülettel vette ki részét az érdemes vezető böles irányításával mellett a szombathelyi üzletvezetőség is, amiről immár számos királyi kitüntetés szolgáltattott bizonyosságot.

— Fényes kitüntetés. Meixner József, Meixner Mátjának a Délvas megyei Takarékpénztár volt pénztárosának vitéz fia, ki jelenleg, mint sebesült ápolás alatt

áll a háború kitörése óta a 18 hónapig gyalogezredben teljesített szolgálatát alatt tanusított vitézségével és önfeláldozó magatartásával az arany, nagy ezüst, kis ezüst és bronz vitézségi érmelet kapta meg. Örömmel jegyezzük fel derék földink sikerét, ki mint tartalékos tisztihelyettes ily lényes sikerrel szolgálta a haza szent ügyét.

— Arany mise. Bagáry József nyugalmazott mártónhelyi plebánus augusztus 13-ikán ünnepl helyi áldozó papágának fészázados jubileumát. A közbecsülésben álló pap aranymiséjét a muraszombati templomban e napon tartják meg fényes ünnepség keretében. Papi működésének legnagyobb részét Mártonhelyen töltötte el, ahol hosszú működésével hívőknek szeretetét és becsülését érdemelte ki. Nyugalomba vonulásával Muraszombatan telepedett meg, ahol csendes visszavonultságában tölti napjait.

— Kirendelés. Dr. Náray Szabó Jenő a szombathelyi törvényszék elnöke Szentkirályi Sándor muraszombati járásbíró Szentgotthárdra rendelte ki, ahol ugyan is a bírói kar több tagjának megbetegedése folytán nagyfokú munkatorlódás állott elő. Szentkirályi Sándor járásbíró kirendelése következtében szabadságon lévő Schweitzer Jenő kir. járásbíró szabadságát félbe szakította és átvette hivatala vezetését.

— Halálozás. Özv. Blitzner Karolyné szül. Sinkovich Mária f. hó 9-én 65 éves korában Muraszombaton elhunyt. Kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja közöttük Sinkovich Elek, a szombathelyi járás főszolgabírája és Sinkovich Dénes vaskorpádi igazgató tanító nővérüket, Pósfay Pongrác nyugalmazott muraszombati főszolgabíró pedig sógornójét. A megboldogultat Barkócra szállították és ott temették el a családi sírboltban.

— A Vörös Kereszt és a sebesültek. A muraszombati Vörös Kereszt, mely a háború kitörése óta nagy érdeklődéssel támogatja a sebesültek ápolásának ügyét csütörtökön délután 5 órakor Horváth Pál elnök, Schnell János pénztárnok, Dr. Vályi Sándor titkár, Saáry Józsefné, Plescherné, Mintsek Elma, Dr. Czipott Zoltán, Pósfay Pongrác, választmányi tagok jelenlétében megtartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a Vörös Kereszt kórház beteglétszámának emelkedése érdekében újabb 12 ágyat állít fel úgy hogy most már a Vörös Kereszt kórházban 94 sebesült katona lesz állandóan ápolható.

— Jutalom a termés korai betakarításaért. A hivatalos lap mai száma a kormány 2282. számú rendeletét közli, a mellyel kimondja, hogy a Haditermény R. T., vagy bizományosa az 1916. évi termésből származó buzáért, rozsert és takarmányért, ha azt az eladó a H. T. vagy bizományosának címére vasuton vagy hajón 1916 július hó 23 ikáig bezárólag feladja, illetve beszállítja, oly vételárat köteles fizetni, amely a miniszterium által az 1916. évi termésre megállapítandó legmagasabb árat métermászáknént két koronával meghaladja.

— 1930 millió a negyedik hadikölcsön. A pénzügyminiszter a negyedik hadikölcsönre vonatkozó elszámolókat a hivatalos aláírás helyek nagy részével megejtette és immár megállapítható, hogy a kölcsönre összesen mintegy 1930 millió korona névértékű jegyzét történt.

ideadni, hát azt mondtam neki: Jól van. — de most mondok magának valamit; éppen most jövők Illaváról, ahol tíz esztendeig ültem, mert megöltem; egy embert; attól is épp úgy kértem egy öltő ruhát, mint most magától, és amikor nem akarta ideadni, épp úgy, mint most maga, hát éppen ilyen bolla, mint ez itt, agyonvertem. — Azzal megmutattam neki a botomat, — s amint ezt elbeszéltem, nyomban ideadta a legjobb ruháját, ami a boltjában volt. Látod, testvér, csak beszélni kell tudni, mindjárt másképp gondolkoznak az emberek.

A jó gazdasszony.

»Bocsánat, nagyságos ur, — mondja Marcsa szakácsnő — semmitsem adhatok enni.«

»De hisz halat vettem tegnap!«

»Igen, nagyságos ur, de a macska — «

»Kell lenni egy kis csirkesültnek is... «

»Nagyságos ur, a macska — «

»De egy kis tészta... «

»Nagyságos ur, a macska, a macska — «

»Hát a kolbász!«

»A macska — «

»Ördögbe is! Süsse meg a macskát, akkor lesz hal, csirke, kolbász és tészta egyszerre!«

— **A beregyerekek.** Már nem tartozik a nagyobb meglepések közé, ha a hadiözvegy összebátorkozik az orosz hadifoglyal és a jó viszonyok az elmaradhatatlan következménye is jelentkezik. De vannak az esetnek új változatai is.

Alsórendű közvetlen környékének egyik községében egy hadbavonult földesgazda felesége is kapott a mezőgazdasági munkálatok elvégzésére egy tagbaszakdelt szőke oroszt. A fogoly csakhamar megkedvelte magát az asszonnyal s lassan-lassan bizalmas viszony fejlődött ki köztük. Ugy éltek, mint férj és feleség. Az asszony már hónapok óta nem kapott hírt az úrról, így azt se tudta: él-e, avagy fogságba jutott.

A mult hónapban az asszony egészséges szőke fiúnak adott életet. Az anya boldog volt, az orosz azonban mintha ezen időtől fogva megváltozott volna, nyugtalannak és elégedetlennek látszott. Meg is mondta az asszonynak, hogy létkismeretfurdalásai vannak.

— Mi lesz, ha az urad hazajön? — kérdezte a fogoly aggódó hangon.

— Bizd csak rám, majd elintézem én veled, — vigasztalta az asszony.

Egy szép napon csakugyan váratlan vendég jött: a férj. A találkozás nagyon kényszeredetten történt. A viszondlításból hiányzott az igazi zavartalanság. A férj egyzserre csak gyereksírásra fülelt.

— Hát gyerek is van? — kérdezte.

— Egy... Miért nem irt kend olyan sokáig? Ekkor lépett be a kapun az orosz fogoly.

— Ez meg a fogoly, aki kend helyett a földet munkálja.

— Ettől van?

— Azt hittem, nem jön többet vissza...

A férj és a fogoly sokáig szótlannal bámultak egymásra. A férj végre is odalépett az oroszhoz megveregette a vállát s így szólt hozzá:

— Te is ember vagy, mint én.

— Mutasd a gyereket! — fordult később a feleségéhez.

Az asszony érthetetlenül bámult maga elé. Azt mégse hitte volna, hogy a baj ilyen simán mulik el. Meg is kérdezte az urat:

— Aztán nem haragszik erre?

A férj a gyereket is nézte, felelte:

— Én is hagytam ott egyet, ahonnan jöttem Oroszországba. Így hát kivitte vagyunk.

— **Az öregek pótsorozását elhalasztották.** A honvédelmi miniszter április havában a 39—50 évesek harmadik pótsorozását augusztus 21-étől szeptember hó 12-ike közötti időre rendelte el megtartani. Ezt a terminust a honvédelmi miniszter most augusztus 29-től szeptember 21-ig időközben rendelte el megtartani. A miniszter vonatkozó rendelkezését a hivatalos lap tegnapi száma közli.

— **A kegyetlen mostoha.** Ritonya Ferdinánd barkóci lakos a háború kiütésekor harcbavonult és első házaságából származó kis Rozália nevű 6 éves gyermekének gondozását második feleségére bízta. A gonosz mostoha azonban nem sokat törődött a gondjaira bízott gyermek sorsával és a kis gyermeket annyira éhezette és koplaltatta hogy a szegény gyermek már a szomszédokhoz járt, hol az étel maradvékot szedegette össze és így táplálkozott. Az állati teremtés gonoszágát meg betétezte azzal, hogy pénteken a szerezcsélen gyermekeket annyira össze verte és többször a földre dobta, hogy a gyermek súlyosan megbetegedett, úgy hogy a rokonság a kegyetlen bánásmódot megelégelve a gyermeket Dr. Geiger Vilmos orvoshoz vitte, aki őt megvizsgálva megállapította, hogy a kegyetlen bánásmód, a sok éhezettetés és verés a kis gyermeket teljesen nyomorékká tette. Az orvos utasítása következtében a gonosz mostohát súlyos testi sértés miatt a bíróságnál feljelentették ahol méltó büntetéssel fog lakolni súlyos bűnéért a gonosz asszony, aki

egy hazáért küzdő katonának árva gyermekét enyire megkínozta. Az eset kell, hogy gondolkozza ejtsen minden érző embert és úgy a hatóság mint a társadalom feladata lenne az itthonmaradtak családjának ellenőrzése, mert ez a szomorú eset nem egyedül álló és nem minden esetet jelentenek fel a bíróságnak.

— **Adomány.** Sági Márton ny. néptanító 4 koronát adott a Vörös Keresztnek, melyet közzön az egyesület vezetősége.

— **Öngyilkosság.** Keréc Tamás ottóházi 66 éves cipészmeister szerdán az esti órákban egy forgó pisztollyal homlokot lötte magát. Családjai ellátása szerint az öreg emberen egy idő óta a buskomorság velt erőt és egy elkeseredett pillanatában ragadtatta magát a végzetes tette. A hatóság részéről Dr. Geiger Vilmos tb. főorvos és Döbrentey Antal tb. főszolgabíró száltak ki a helyszínére. Az öngyilkos állapota reménytelen.

— **Ki akar posta és táviradamerész lenni?** A posta és távirada műszaki főfelügyelőség javító műhelyeihez (Budapest IX. Gyáli-ut 20.) f. é. szeptember hó folyamán 10 bentlakó és 10 kintlakó tanonc vétetik fel, kik posta és távirada műszereszekké fognak kiképeztetni. A f. é. július hó 25-ig benyújtandó kérvényekhez szükséges mellékletek, valamint egyéb tudnivalókról a postahivatalok bővebb felvilágosítást adhatnak. Tanonculak az vehető fel, ki a közép, vagy polgári iskolának legalább négy osztályát sikeresen elvégezte és 16 évet még nem töltötte be.

— **Háztartási fémtárgyak rekvirálása.** Csak a napokban jelent meg a felhívás, mely a háztartási fémtárgyak önkéntes felajánlására hivta fel a közönséget, mivel a hadseregnek fémre van szüksége s a városhoz már megérkezett a honvédelmi miniszter rendelete is, mely az összes háztartási fémtárgyakat hadicélra igénybevettnek jelenti ki. A rendelet szerint július 18-án kezdik meg a háztartások, háztulajdonosok, szállodák, vendéglők kereskedők, hávéházak, egyesületek, kórházak, szanatóriumok birtokában lévő vörösréz, nikkelből és önből készült háztartási cikkek legnagyobb részének rekvirálása. A kereskedőktől a készlet egyharmadát rekvirálják. A rendelet részletesen felsorolja azokat a tárgyakat, amiket feltétlenül rekvirálnak s intézkedik a nélkülözhetetlen cikkek pótlásáról is. A rekvirálás a fémgyűjtő helyeken önként is át lehet adni az egyes fémtárgyakat a megállapított térítési díjakért. Aki a rekvirálás elől egyes tárgyakat elrejt vagy eltitkol, két hónapig terjedhető fogházal és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntethető. Muraszombatban Kardos József, Nemez János és Hartner Károly fia cégeknek váltják be a fém tárgyakat.

— **A vásott fiu.** Szerdán az esti órákban Obál Mihályné sz. Zrínszki Zsuzsa musznai 38 éves asszony a vasuti töltés mellett őrizte tehenét, amikor a közelben tartózkodó egy 15 éves fiu a mit sem sejtő asszonyt egy nagy kővel úgy homlokot dobta, hogy a szerencsétlen asszony eszméletét veszítette és súlyos sérüléseket szenvedett. Az asszony állapota még mindig válságos és súlyos sebéből aligha fog felgyógyulni. A vásott fiu ellen az eljárás megindították.

— **Az elősértés és a zsir maximális ára.** Megjelent a kormány rendelete a sertésvágás korlátozásáról, valamint az elősértésért és sertés-termékekért követhető legmagasabb árak megállapításáról. A rendelet szerint olyan sertéseket vágni, melyeknek sulya darabonként 60 kilogrammot meg nem halad, a kényszervágás esetét kivéve közfogyasztásra tilos. Sertés legvágság végett csak vágósulyba lehet eladni. Vágósuly a sertés elsősulya darabonként 22 és fél kgr. levonással. Az ez alapon kiszámított vételárból 4 százalék levonandó. Sertés hizlalo, vagy állattartó részére csak minden levonás nélkül számított elősulyban szá-

bad eladni. A sertéseket az eladás előtt az utolsó 12 órán belül nem szabad se etetni, se itatni. Hizlalásra szánt sertéseknek csak a 90 kgr.-nál nem nehezebb tekinthető. Az elősértés ára a következőképpen állapított meg: a 60-90 kgr. sulyu ára 6 K, bármilyen sulyu sertésnek legvágság céljából eladásnál vágósuly kgr.-ként 6.80 K. Ezek az árak az összes felszámítandó költségek magukban foglalják. A nyers disznósír és szlona maximális ára 7.60 korona. Az olvasztott disznósír ára 8.50 korona. A rendelet július 15-én lép életbe.

— **Deák-otthon fiuinternátus Szombathelyen.** Ezen állami felügyelet alatt álló intézetben a vidéki tanulók kellemes otthont találnak teljes ellátással, állandó foglyelmi s tanulmányi felügyelettel. Tessék tájékoztatást kérni, azaz személyesen érdeklődni (Szombathely, Kőszegi-utca 46).

— **Gyűjtésünk gyöngyvénnyeket, barackmagot és szilvamatagot.** A hadsegélyző Hivatal által megindított gyöngyvény gyűjtési akció felhívja az áldozatkész közönség figyelmét arra, hogy miként lehet, a normális időkben veszendőbe menő, vagy elhanyagolt anyagokból a hadviselésre nézve igen fontos értékeket teremteni. A meőkön ingyen virított gyöngyvénnyeket, a barack és szilvamatagot csak össze kell szedni és így kis fáradsággal, anagyi áldozat nélkül hathatósan segíthetjük a hadsereget, mely a gyógyszereket megkapja és a hősök övegyeit, kiknek az értékesítés összege jut. A barack és szilva magjából olajat préselnek, mely a gyógyászatban fontos mandula olajat helyettesíteni. E magyokat teljesen száraz állapotban csonthejükkel együtt küldjük be, a csomagokat a posta és vasut bérmentve veszi fel, ha "gyöngyvény" tartalomra vannak jeleze, a Hadsegélyző Hivatalnak V. Akadémia-utca 17. címzeve. A gyöngyvénnyek iránt érdeklődőknek a Hadsegélyző Hivatal kívánatra tájékoztatást küld. Hársfavirág, bodzavirág, nadragulya, beléndek, arnika, pipacs, orvosi székfű, ezerjófű, ökörfarkkóró, üröm, zilve level, anarozs, redőrszirm, stb. mind gyűjthetők, de csak azon növényekről kérjünk utasítást, amelyek az illető vidéken tényleg előfordulnak.

— **Kevés a váltópénz.** Napok óta megint sok a panasz a miatt, hogy kevés a váltópénz. A nikkelt és az egykoronás csodálatos módon teljesen eltűnik a forgalomból s így váltásti nehézségek támadnak. A jegybank megfelelő váltópénzt bocsát forgalomba, a közönség egyes rétegei azonban nem akarnak az ezüsttől és nikkeltől megválni. Ez a különös ragaszkodás igen hátrányos az ország közgazdasági életére s különösen a vidéken követhető volna a hatóságoknak, hogy rendszeresen felvilágosítsák a népet és gondoskodjanak arról, hogy ez a mesterséges váltópénzhiány megszünjön.

— **Igásló árverés.** A nagykanizsai méntelep-ostályi parancsnokságnak értesítése szerint f. hó 21-én délelőtt fél 10 órakor Nagykanizsán az igazságügyi palota előtti téren a legnagyobb terhek huzására alkalmas két darab együtt behajtott nehézigásló fog a legtöbbet ígérőnek, azonban csakis gazdák (tenyésztők) közt elárvereztetni. Mindkét ló belga fajú, 7 éves mén volt, egyik mindkét oldalai havivakság, másik pedig nem fedezés miatt herült.

— **Valódi olajfémny:** »Az életért« című kép vászonra, 70—90 cm. nagyságban, magánkézből eladó. A kép megtekinthető lapunk kiadóhivatalában.

Ne feledkezzünk meg a kórházainkban apolt sebesült katonákról!

A szerkesztésért felelős: **Dr. Vályi Sándor.**

— **A világháború.** Minden mozzanatról a leggyorsabban, a legpontosabban, a legkimerítőbben térkép magyarázatokkal Az Újság politikai napilap értesíti az olvasóit. Előfizetési árak: 1 hónapra K. 2 80 negyed évre K. 8 fél évre K. 16 egész évre K. 32. Megrendelő cím: AZ ÚJSÁG kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut. 54.

— **Az eltűnt katonák felkutatása.** Gróf Batthány Lajos, a Magyar Vöröskereszt Egylet központi választmányának előterjesztést tett, hogy a Deutsche Zuchliste mintájára új időszaki folyóirat indítassék, amelyben kutatni lehet azok után a hadba vonult katonák után, akik magukról hosszú idő óta elejtél nem adtak és akikről a hivatalos tudakozódó intézmények semmiféle felvilágosítással sem tudnak szolgálni. Az egylet központi választmányára a legutóbbi ülésen tárgyalta a javaslatot és hozzájárul ahhoz, hogy az egylet Budapesti Tudósító Irodája Eltűntek lapja címen folyóiratot indítson. A lapban az eltűnteknek személyleírását és arcképét is lehet majd hirdetni és a hirdetések magyar, német és szláv nyelven jelennek meg.

— **A Rovás** című rovatot olvassa el napoként a Budapesten megjelenő Az Újság politikai napilapban. A háborús helyzet kimerítő és szakszerű magyarázata. Bü hirovat, tájékoztató és minden tudnivalót felölő közgazdasági rész. Egyes példány ára 12 fillér. Kapható minde újságelárusítónál. előfizetési árak: Egész évre 32 korona. Félévre 16 korona Negyedévre 8 korona. Egy hónapra 2 K 80 f. Megrendelés cím: Az Újság Kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-ut. 54.

— **Rezet — vasért.** Tekintettel azon körülményre, hogy fenti fémekből levő háztartási cikkek rekvirálása küszöbön áll, s ma még mindenkinél módában van tárgyait becserezni az Uránia Növédő Egyesület mozgalma mind nagyobb mértékben fokozódik. Minden 3 kgr. súlyt kitevő rézhulladékról vagy bármely rézmozsárért 1 mozarat, másfél kgr.-ot kitevő rézgyertyatartóért vagy rézhulladékról 1 darab gyertyatartó fél kgr.-on felüli mérlegsúlyért megfelelő hiteles vassúlyt ad

az egyesület cserében. A cseretárgyak izlésesen nikkelezve vagy bronrozva vannak, s ez a félírás áll rajtuk: »Pro Victoria 1914—15« Az egyesület a német a hadvezetőség részére gyűlti, átvételi árából pedig a háboruban elesettek özvegyei és árvái számára otthont óhajt nyitni. Az adományozók lélekemelő áldozatkészségét a harangok, vörös és sárgaréz, ólom, ón és cink tárgyak tömeges beküldése, vagy sokan, kik ezzel nem rendelkeznek pénzádmányval segítik az egyesületet ahhoz hogy nemescélú otthont mielőbb megnyithassa. Ugy a rézadományokat, valamint az otthon-alap hoz a hozzájárulás az Uránia Országos Növédő Egyesület IV. Szervitá-ter 5. kéri az egyesület elnöksége. Telefon: 123—63.

— Különböző napilapok, képes és vicces lapok kaphatók Balkányi Ernőnél Muraszombat.

HIRDETÉSEK.

VIGYÁZZON

egészségére!

Megbízható és jöminőségű nikotinmentes **cigaretta-hüvelyeket**

csakis **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papírkereskedésében Muraszombatban szerezhet be.

Pergamentpapír

befűt bekötéséhez, igen erős, elsőrendű minőségű, kapható

Kapható: **Balkányi Ernő** könyv- és papírkereskedésében Muraszombat.

Eladó ház.

Muraszombatban, Középutca, Vajda-féle emeletes ház eladó. Közelebbi felvilágosítást szerezhetni: Muraszombat Kr. Hirschl kereskedőnél.

Köhögés

rekedség,
elnyálkásodás,
hurut és görcsös
köhögés ellen.

MILLIÓK

használgják a **Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. 6100** közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű csukorkák **csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért** kapható Muraszombatban **Dr. Bölc Gyula** gyógyszerüzében.

VASVÁRMEGYE LEIRÁSA

népszerű füzetecske iskolai és magán cébra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. ára 20 fillér. Kapható **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papírkereskedésében, Muraszombatban.

Előfizetőknek ingyenes
hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetőknek ingyenes
hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF babsütő és mézeskalácsos

BENKŐ JÓZSEF Szállódája az „Elefánt”-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JÓZSEF épület- és butorasztalos. Motorerőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolcsóbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

PLACSEK VENCEL órás és aranyműves Muraszombat.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

KALCHBRENNER és NÁDAI bornagykereskedése, Gróf Szápáry utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár- és mindenemű gazdasági gépekben.

POLLAK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

PÉTERKA F. RENCZ vendéglős.

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár. *

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

GROSZ SAMU vendéglős Udomb.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Kőhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Síp-ut. 5.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHAR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SAVEL JÁNOS vendéglős Kiszombat.

STIVAN FERENCZ vendéglős Kőhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sűrűház.

SOMMER JOZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITAN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Martonhely.